

SOH Congres

Herhaling vaardigheden en nieuwe vaardigheden
Ineke Kageenaar, huisarts | Ingrid Robijns, SOH-docent

1

Programma

Korte herhaling uitleg vaardigheden

- Enkelonderzoek
- KNO
 - Otoscoop
 - Neustampon inbrengen
 - Palpatie lymfeklieren
 - Nieuw: Corpus alienum oor
 - Nieuw: Corpus alienum neus
- Wonden
 - Nieuw: Onderzoek traumatische wond en bijtwond
 - Nieuw: Onderzoek brandwond

Oefenen!

- stations, rouleren, keuze vaardigheid
- Oefenen op elkaar of op fantoom

2

Leerdoelen

- Onderscheid maken tussen een fractuur en enkelbandletsel en bepaal je of het enkelbandletsel mild of matig tot ernstig is
- Het onderscheiden van een gezond oor van een afwijkend oor door de gehoorgang en het trommelvlies te onderzoeken met behulp van een otoscoop
- Het inbrengen van een neustampon als onderdeel van de behandeling bij een epistaxis om het bloeden te stoppen
- Bepalen of lymfeklieren mogelijk afwijkend zijn door deze te palperen

3

Leerdoelen

NIEUW!

- Verwijderen van een voorwerp in de uitwendige gehoorgang dat niet zonder hulpmiddelen kan worden verwijderd

Corpus alienum neus

- Verwijderen van een voorwerp in de neusholte dat niet zonder hulpmiddelen kan worden verwijderd

Traumatische wond en bijtwond

- Het beoordelen van een traumatische wond of bijtwond op negen punten, volgens een vaste volgorde, om hiermee het wondbeleid te bepalen

Brandwond

- Inschatten van de ernst van de brandwond door te kijken naar locatie, oppervlak, diepte en functie

4

Enkelonderzoek

Onderscheid maken tussen fractuur en enkelbandletsel en bepalen of enkelbandletsel matig of ernstig is

Hoe zat het ook alweer?

1. Inspectie
2. Palpatie
3. Ottawa enkelregels
4. Voorste schuifladetest

5

Enkelonderzoek

Hoe zat het ook alweer?

1. Inspectie
2. Palpatie
3. Ottawa enkelregels
4. Voorste schuifladetest

Inspectie

- Looppatroon
- Zwelling
- Kleur (hematoom?)
- Links-rechts verschil
- Stand voet

6

Enkelonderzoek

Hoe zat het ook alweer?

1. Inspectie
2. Palpatie
3. Ottawa enkelregels
4. Voorste schuifladetest

Palpatie

- Proximale zijde van de fibula

SOH congres

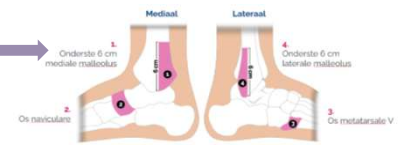
7

Enkelonderzoek

Hoe zat het ook alweer?

1. Inspectie
2. Palpatie
3. Ottawa enkelregels
4. Voorste schuifladetest

Ottawa enkelregels

SOH congres

8

Enkelonderzoek

Hoe zat het ook alweer?

1. Inspectie
2. Palpatie
3. Ottawa enkelregels
4. Voorste schuifladetest

Voorste schuifladetest

SOH congres

9

KNO: otoscopie

Het onderscheiden van een gezond oor van een afwijkend oor door de gehoorgang en het trommelvlies te onderzoeken met behulp van een otoscoop

- Trechter van 2 of 4 mm
- Kantel het hoofd van je af
- Oor naar achteren trekken en dan naar boven
- Otoscoop vastpakken als een pen
- Steunen met hand of vinger(s) op gezicht van patiënt

SOH congres

10

KNO: otoscopie

• Gehoorgang

• Structuren

- Stand hamersteel
- Pars flaccida
- Pars tensa
- Lichtreflex
- Kleur
- Intact

1. Pars flaccida
2. Manubrium malleolaris (hamersteel)
3. Annulus
4. Umbo
5. Lichtreflex van Politzer
6. Pars tensa

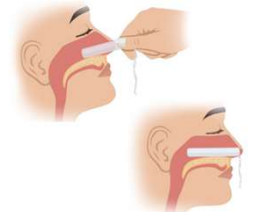
SOH congres

11

KNO: neustampon inbrengen

Het inbrengen van een neustampon is onderdeel van de behandeling bij een epistaxis. Door tegendruk van de opzwellende neustampon stopt het bloeden.

- Dot watten/gaasjes met lidocaine 1% (met of zonder adrenaline 1%) + enkele druppels xylometazoline 0.1%
- Vaseline voorste deel neustampon
- Smalle zijde neustampon aan de onderkant
- Schuiven over neusbodem naar achteren
- Kleine stukje laten uitsteken om te kunnen verwijderen
- Laten opzwellen met xylometazoline 0.1%, kraanwater of fysiologisch zout

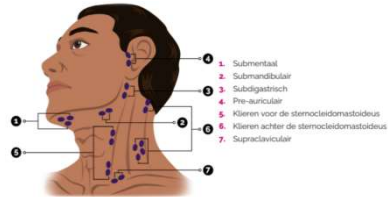
SOH congres

12

KNO: palpatie lymfeklieren

Bepalen of lymfeklieren mogelijk afwijkend zijn door deze te palperen

- Vingertoppen wijs- en middelvinger
- Licht draaiende bewegingen

SOH congres

13

KNO: palpatie lymfeklieren

SOH congres

14

KNO: palpatie lymfeklieren

- Lokalisatie
- Grootte (aangeven in cm)
- Vorm
- Aantal
- Oppervlak
- Consistentie
- Pijnlijkheid
- Beweeglijkheid t.o.v. de huid
- Beweeglijkheid t.o.v. de onderlaag
- Afgrensbaarheid van omliggend weefsel

SOH congres

15

New: corpus alienum oor

Anamnese

- Wat voor voorwerp?
- Hoe lang geleden?
- Zelfzorg?

Onderzoek

- Inspectie gehoorgang met otoscoop of voorhoofdslamp
- 3-5 lidocainedruppels 0,5%

SOH congres

16

New: corpus alienum oor

Verwijderen van een voorwerp in de uitwendige gehoorgang dat niet zonder hulpmiddelen kan worden verwijderd

Niet-grijpbare voorwerpen (glad, hard, bol)

- Spuit langs object (slang van vlindernaaldje)
- Spuit water eerst zacht en geleidelijk iets harder richting boven-/achterwand
- Cerumenhaakje/Lusje
- Uitzuigen
- Wattenstaafje met huidlijm

Niet uitspuiten bij

- Vermoeden perforatie, trommelvliesdrains, status na trommelvliesplastiek of middenoorchirurgie
- Knooppelbatterijen, voorwerpen die zwellen door water

SOH congres

17

Nieuw: corpus alienum oor

Verwijderen van een voorwerp in de uitwendige gehoorgang dat niet zonder hulpmiddelen kan worden verwijderd

Grijpbare voorwerpen (zacht, rand, niet uiteenvallend)

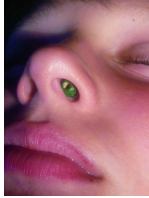
- Krokodilpincet (paktang)
- Controle met otoscoop

SOH congres

18

Nieuw: corpus alienum neus

Anamnese

- Wat voor voorwerp?
- Hoe lang geleden?
- Zelfzorg?

Onderzoek

- Inspectie neusbodem en anterior
- Andere neusgat

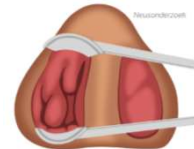
SOHcongres

19

KNO: anterieure rhinoscopie

Beoordelen van het voorste gedeelte van de neusholte om een mogelijke bloedingsfocus of andere afwijkingen (**corpus alienum**) te vinden

- Gesloten horizontaal inbrengen
- Inspectie
 - Neusbodem
 - Focus bloeding (focus Kiesselbach)
 - Conchae
 - **Corpus alienum**

SOHcongres

20

Nieuw: corpus alienum neus

Verwijderen van een voorwerp in de neusholte dat niet zonder hulpmiddelen kan worden verwijderd

- Bij zwelling neusslijmvlies
 - 2x 3-4 druppels xylometazoline neusdruppels 0.5% (0.025% bij kinderen 3-24 maanden)
 - Eventueel xylocainespray 100 mg/ml als lokale verdoving
- Snuiten
- Mechanische verwijdering (neuspincet, cerumenhaakje/lusje, verblijfs catheter)
- Parent's (Mother's) kiss (posterior gelegen voorwerpen)
 - Mond ouder op mond kind
 - Kort en krachtig blazen door de open mond van het kind
 - Niet-aangedane neusgat wordt dichtgedrukt

SOHcongres

21

Parent's kiss

SOHcongres

22

Complicaties

- Voorkomen dat voorwerp dieper de neus in wordt gedrukt
- Gevaar aspiratie /ingestie van voorwerp
- Epistaxis
- Sinusitis, ontsteking, ulceratie neusslijmvlies
- Knoopcelbatterijen/magneten aan weerszijden neusseptum

SOHcongres

23

Onderzoek traumatische wond en bijtwond

Het beoordelen van een traumatische wond of bijtwond op negen punten, volgens een vaste volgorde, om hiermee het wondbeleid te bepalen

1. Locatie	6. Kenmerken van infectie
2. Diepte en grootte	7. Schone/vuile wond
3. Wondranden	8. Functie
4. Vascularisatie	9. Sensibiliteit
5. Kleur	

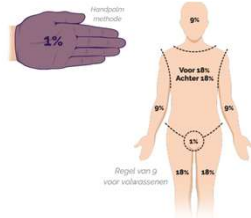
SOHcongres

24

Onderzoek brandwond

Inschatten van de ernst van de brandwond door te kijken naar locatie, oppervlak, diepte en functie

1. Locatie bepalen
2. Verbrandingsoppervlak bepalen (TVLO)
 - Kleinere oppervlakken: handpalmmethode
 - Grotere oppervlakken: de regel van 9

SOH-congres

25

Onderzoek brandwond

3. Brandwond diepte inschatten

- Kleur
- Capillaire refill
- Blaren
- Soepelheid
- Pijnsensatie

	Wondaspect	1. Kleur: rood 2. Capillaire refill: normaal (capillaren zijn niet beschadigd) 3. Blaren: geen blaasvorming, de huid is intact 4. Soepelheid: soepel 5. Pijnsensatie: pijnlijk
	Geneesingsduur	Binnen enkele dagen
	Wondaspect	1. Kleur: homogeen roze/rood en glanzend door het vocht 2. Capillaire refill: normaal (capillaren zijn niet beschadigd) 3. Blaren: blaasvorming, de huid is intact of kapot 4. Soepelheid: soepel 5. Pijnsensatie: zeer pijnlijk
	Geneesingsduur	Binnen twee weken vanuit geheel wondbedom, mits adequaat behandeld.

SOH-congres

26

Onderzoek brandwond

3. Brandwond diepte inschatten

- Kleur
- Capillaire refill
- Blaren
- Soepelheid
- Pijnsensatie

	Wondaspect	1. Kleur: niet homogeen (wit en slijzig uit roze/rood en/of bleek, dof, minder vochtig) 2. Capillaire refill: vertraagd (capillaren zijn gedeeltelijk beschadigd) 3. Blaren: blaasvorming, de huid is voornamelijk kapot 4. Soepelheid: soepel tot stijf 5. Pijnsensatie: verminderde pijnsensatie
	Geneesingsduur	Duurt langer dan drie weken. Vertraagde genezing vanuit de kiembag en wondranden. Geen spontane genezing zonder adequate behandeling
	Wondaspect	1. Kleur: wit/geel, rood/bruin/zwart (plekken) 2. Capillaire refill: afwezig (capillaren zijn compleet beschadigd en vallen af, niet meer daarom is er geen capillaire refill meer) 3. Blaren: verkleeft bruin of geel verkleurde epidermis op het wondoppervlak of afgeschoven blaren 4. Soepelheid: stijf tot leerschtig 5. Pijnsensatie: niet pijnlijk door beschadiging van de zenuwuiteinden
	Geneesingsduur	Geen spontane genezing vanuit de wondbedom.

SOH-congres

27

Onderzoek brandwond

4. Functie testen

- o Werking van gewricht
- o Testen van onderliggende en bovenliggende gewrichten
- o Beweging en kracht testen

SOH-congres

28

Aan de slag!

stations

- Enkelonderzoek
- KNO onderzoek
 - o Corpus alienum oor
- Wonden
 - o SOEP registratie Traumatische wond
 - o SOEP registratie Bijtwond
 - o SOEP registratie Brandwond

SOH-congres

29

Aan de slag!

Enkelonderzoek

- Inspectie
- Palpatie proximale fibula
- Ottawa enkelregels
- Voorste schuifadetest

KNO

- Otoscopie
- Corpus alienum oor
- Palpatie Lymfeklieren

Wonden

- Traumatische wond
- Bijtwond
- Brandwond

SOH-congres

30

Traumatische wond

Casus

- Mw. De Jong, 81 jaar
- Is vanmorgen in huis gestruikeld en met haar arm tegen een kastje aangekomen.
- Ze heeft een lelijke wond opgelopen.
- Het bloeden is gestopt, maar het ziet er niet mooi uit.
- Ze kan de hand en vingers normaal gebruiken.
- Mw. Wil graag langskomen voor behandeling en verbinden.

Informatie EPD

- VG: hypertensie, TIA, reuma.
- Medicatie: enalapril, metformine, clopidogrel, pantoprazol, paracetamol, simvastatine
- Allergie: bruine pleisters

SOHcongres

31

SOEP-registratie Traumatische wond

Casus

- Mw. De Jong, 81 jaar
- Is vanmorgen in huis gestruikeld en met haar arm tegen een kastje aangekomen. Ze heeft een lelijke wond opgelopen.
- Het bloeden is gestopt, maar het ziet er niet mooi uit. Ze kan de hand en vingers normaal gebruiken.
- Mw. Wil graag langskomen voor behandeling en verbinden.

Informatie EPD

- VG: hypertensie, TIA, reuma
- Medicatie: enalapril, metformine, clopidogrel, pantoprazol, paracetamol, simvastatine
- Allergie: bruine pleisters

S **Subject** **SOEP (a)**

Eerste een geïsoleerd geblesst in huis en met arm tegen kastje gekomen. Nu een openstaande wond rechter onderarm. Bloeden gestopt. Wond schijnt.

HV: wondbehandeling en verbinden.

O **Objectief**

Kont: lokaal rood. Geen aanwijzingen voor ABCDE problemen.

Re: onderarm: roodheid, pijn, zwelling. Geen aanwijzingen voor ABCDE problemen.

Hand en vingers: normaal. Klacht: pijn. Functie: normaal.

E **Evaluatie**

Sondeer onderarm rectus: ICPC: S88

P **Plan**

Wond schoon gemaakt met kraantwater. Huid drooggeveegd over de wond. Geveegd met sterielisatie en verbinden met bruine pleister. Verband: 1x per 24 uur. Verband: 1x per 24 uur.

Verband: 1x per 24 uur. Verband: 1x per 24 uur.

Verband: 1x per 24 uur. Verband: 1x per 24 uur.

SOHcongres

32

Bijt wond

Casus

- Mw. Pels, 37 jaar is een uur geleden gebeten in haar hand door eigen hond (Duitse herder).
- Toen ze een speeltje wilde gooien sprong de hond er naartoe en hapte hierbij in haar hand.
- Ze heeft de wonden schoon gespoeld onder de kraan en voelt zich goed.
- 1 wondje heeft wat forser bloed, maar is nu gestopt.
- Kan vingers goed bewegen. Tetanus 13 jaar geleden.
- Hulpvraag: heb ik antibiotica nodig?

Informatie EPD

- VG: migraine en syndroom van Raynaud
- Medicatie: Nortriptyline
- Allergie: bruine pleisters en latex

SOHcongres

33

SOEP-registratie Bijt wond

Casus

- Mw. Pels, 37 jaar is een uur geleden gebeten in haar hand door eigen hond (Duitse herder).
- Toen ze een speeltje wilde gooien sprong de hond er naartoe en hapte hierbij in haar hand.
- Ze heeft de wonden schoon gespoeld onder de kraan en voelt zich goed.
- 1 wondje heeft wat forser bloed, maar is nu gestopt.
- Kan vingers goed bewegen. Tetanus 13 jaar geleden.
- Hulpvraag: heb ik antibiotica nodig?

Informatie EPD

- VG: migraine en syndroom van Raynaud
- Medicatie: Nortriptyline
- Allergie: bruine pleisters en latex

S **Subject** **SOEP (a)**

Ziged gebeten in rechter hand door eigen hond (Duitse herder). 1 uur geleden.

Rechter hand: 1 uur geleden.

O **Objectief**

Geen aanwijzingen voor ABCDE problemen.

Re: onderarm: roodheid, pijn, zwelling. Geen aanwijzingen voor ABCDE problemen.

Hand en vingers: normaal. Klacht: pijn. Functie: normaal.

E **Evaluatie**

Sondeer onderarm rectus: ICPC: S88

P **Plan**

Wond schoon gemaakt met kraantwater en verbinden met een wit pleister. Verband: 1x per 24 uur. Verband: 1x per 24 uur.

Verband: 1x per 24 uur. Verband: 1x per 24 uur.

Verband: 1x per 24 uur. Verband: 1x per 24 uur.

SOHcongres

34

Brandwond

Casus

- Mw. van Dam, 36 jaar.
- Tijdens koken 2 uur geleden heeft mw zich verbrand aan een hete pan.
- Haar huid bleef plakken, waardoor er nu kapotte huid zichtbaar is.
- Mw heeft 5 min gekookt onder stromend water.
- Het blijft erg pijnlijk ondanks PCM en ze zou er graag naar laten kijken.
- De functie van haar pols en vingers zijn normaal.

Informatie EPD

- VG: gb
- Medicatie: geen
- Allergie: geen

SOHcongres

35

SOEP-registratie Brandwond

Casus

- Mw. van Dam, 36 jaar.
- Tijdens koken 2 uur geleden heeft mw zich verbrand aan een hete pan.
- Haar huid bleef plakken, waardoor er nu kapotte huid zichtbaar is.
- Mw heeft 5 min gekookt onder stromend water.
- Het blijft erg pijnlijk ondanks PCM en ze zou er graag naar laten kijken.
- De functie van haar pols en vingers zijn normaal.

Informatie EPD

- VG: gb
- Medicatie: geen
- Allergie: geen

S **Subject** **SOEP (a)**

2 uur geleden rechter onderarm verbrand tegen hete pan. Er is 10 minuten gekookt onder stromend water. Wond is rood. Zelfde zitting PCM.

Hulpvraag: wondbehandeling.

O **Objectief**

ABCE: rood. Geen aanwijzingen voor ABCDE problemen.

Re: onderarm: roodheid, pijn, zwelling. Geen aanwijzingen voor ABCDE problemen.

Hand en vingers: normaal. Klacht: pijn. Functie: normaal.

E **Evaluatie**

Brandwond onderarm rectus: ICPC: S88

P **Plan**

Brandwond: 1x per 24 uur. Verband: 1x per 24 uur.

Verband: 1x per 24 uur. Verband: 1x per 24 uur.

Verband: 1x per 24 uur. Verband: 1x per 24 uur.

SOHcongres

36

Dit heb je opgefrist

- Onderscheid maken tussen een fractuur en enkelbandletsel en bepaal je of het enkelbandletsel mild of matig tot ernstig is
- Het onderscheiden van een gezond oor van een afwijkend oor door de gehoorgang en het trommelvlies te onderzoeken met behulp van een otoscoop
- Bepalen of lymfeklieren mogelijk afwijkend zijn door deze te palperen

SOHcongres

37

Dit heb je geleerd

NIEUW!

Corpus alienum oor

- Verwijderen van een voorwerp in de uitwendige gehoorgang dat niet zonder hulpmiddelen kan worden verwijderd

Onderzoek traumatische wond en bijtwond

- Het beoordelen van een traumatische wond of bijtwond op negen punten, volgens een vaste volgorde, om hiermee het wondbeleid te bepalen

Onderzoek brandwond

- Inschatten van de ernst van de brandwond door te kijken naar locatie, oppervlak, diepte en functie

SOHcongres

38

Bronnen

- J. Eekhof et al. 2023 | Kleine kwalen in de huisartsenpraktijk
 - Voorwerp in de neus/corpus alienum nasi
 - Voorwerp in het oor/corpus alienum auri

SOHcongres

39

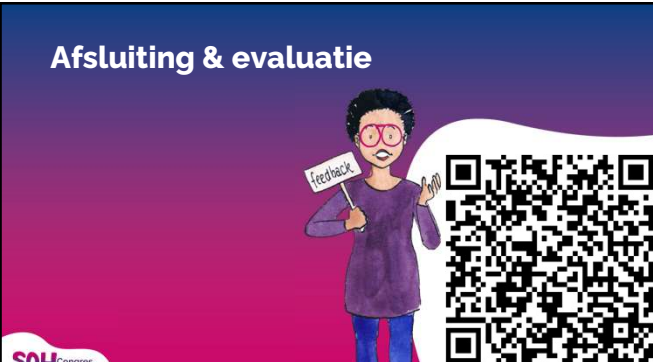

Vragen?

SOHcongres

40

Afsluiting & evaluatie

SOHcongres

41

SOHcongres

42